

Brief bij Pinksteren 2024

Zit je wel eens op YouTube? Typ dan de eerste woorden van dit lied: *‘Geest van hierboven, leer ons geloven, hopen, liefhebben door uw kracht! Hemelse Vrede, deel U nu mede aan een wereld die U verwacht! Wij mogen zingen van grote dingen, als wij ontvangen al ons verlangen, met Christus opgestaan. Halleluja! Eeuwigheidsleven zal Hij ons geven, als wij herboren Hem toebehoren, die ons is voorgegaan. Halleluja!’* Neen, dit is geen Vlaamse schlager. Het staat niet op naam van een gevierde zanger of zangeres. Het is een zuiver kerklied. Bovendien een feestelijk kerklied. Helemaal geschreven voor de weken tussen Pasen en Pinksteren. Of voor een viering zoals het vormsel. De tekst is van de Nederlandse dichter en taalkundige Muus Jacobse (1909-1972), de melodie van de Italiaanse componist Giovanni Giacomo Gastoldi (ca.1556-1622). Een heerlijk lied en oorwurm.

Jawel: er zijn werkwoorden waarvoor we de *‘Geest van hierboven’* nodig hebben. Geloven, hopen en liefhebben, bijvoorbeeld. De grote drie, waarover ook Paulus schrijft. Geen mens die dit zomaar kan, van nature uit. Geen mens die daarin geen oefening nodig heeft, of training. Geen mens die daarin geen terugval of ontgoocheling kent, soms kort, soms lang. Kan je deze werkwoorden op je eentje aanleren? Neen. Omdat je er altijd met minstens twee voorstaat: geloven in iemand, hopen op iemand en houden van iemand. Je groeit er samen in. Komt daarbij dat de Heilige Geest meedoet. Hij verhoogt de lat en maakt dat we het erop blijven wagen. Hij geeft goesting om het met elkaar vol te houden of om te herbeginnen, wanneer nodig. Hij geeft nieuwe lucht wanneer onze ademhaling stopt.

Trouwens, zonder ademhaling geen gezang. Het eerste wat een dirigent aan koorleden vraagt, is om diep en rustig te blijven ademen. Rechttop. De voeten lichtjes uit elkaar. Want ja: geloven doet ademen en zingen. Niet zomaar prettige liedjes over leuke gevoelens of gebeurtenissen. Geen entertainment. Maar *‘zingen van grote dingen, als wij ontvangen al ons verlangen, met Christus opgestaan. Halleluja!’*. Wie durft vandaag nog zingen van ‘grote dingen’, van ‘grote visies’ of van ‘grote gebeurtenissen’? Lieder die gaan over geboorte en sterven, over liefde en vertrouwen, over verbondenheid en gemeenschap, over de eindtijd en het leven voorbij de dood? Inderdaad, over ‘grote dingen’ durven wij amper nog zingen. Zoveel ontgoocheling, ontevredenheid of onzekerheid beheersen de samenleving, dat de lust om uit volle borst te zingen ons ontvalt. Wie toch zingt over ‘grote dingen’, lijkt wel naïef of geradicaliseerd te zijn. Als een eenzame troubadour. Bovendien is ‘zang’ als eindterm al lang uit het leerplichtonderwijs verdwenen. Dat is buiten de Heilige Geest gerekend. Hij doet zingen, ondanks alles. Het doet leven.

En niet zomaar een beetje, maar voluit leven: *‘Eeuwigheidsleven zal Hij ons geven, als wij herboren Hem toebehoren, die ons is voorgegaan. Halleluja!’* De volle maat: die staat ons voor ogen. Geen krenterigheid. Geen weegschaal voor wat meer of minder. Geen graadverschil tussen burens of collega’s. Geen fiscale voorafname. Maar de volle levensmaat, voor iedereen! Niets minder dan *‘eeuwigheidsleven’*: voluit leven en voor altijd. Niet een beetje aangesterkt of opgekrikt, maar werkelijk *‘herboren’*, als nieuwe mensen. Niet alleen op Jezus gericht of met Hem in gesprek, alsof wij nog een deal moesten sluiten, maar helemaal van Hem: *‘Hem toebehoren’*. Wij in Hem en Hij in ons. *‘Als wij ontvangen al ons verlangen’*: dat is het werk van de Heilige Geest. Dat we uitzien naar een volheid waarvan wij de maat niet meten. Kom, Heilige Geest, daal tot ons neer! Ik wens u een mooi Pinksterfeest!

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen

